

σθιον μέρος τοῦ φέροντος αὐτὸν διὰ νὰ ἐμβάλῃ εἰς αὐτὸν ὅ,τι θέλει Στερελλ. (Ἀκαρναν.) 7) Δέμα ἐν γένει διὰ τοῦ ὁποίου δένεται τι Κρήτ. Ρόδ. κ.ά.: Τὸ βαστάει τῷ μαλ-
λιῶ-τοῦ σακκιῦ κττ. Τὰ βαστάγια τῷ βαπονισῶ-τῷ στιβα-
νιῶ κττ. 8) Πληθ., τὰ δέματα διὰ τῶν ὁποίων βαστά-
ζεται τὸ δισκοειδὲς κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν,
ἡ λεγομένη τὰ π' ἄλλα Πόντ. (Οἶν.) 9) Ὁ περιβάλλων τὸ
ἁλώνιον τοῖχος Πελοπν. (Ὀλυμπ.) 10) Προτείχισμα,
φράκτης Μακεδ. (Χαλκιδ.) β) Τόπος θαμνώδης καὶ
δύσβατος χρησιμεύων ὡς προτείχισμα Μακεδ. (Χαλκιδ.)
11) Στήριγμα Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) 12) Παράρ-
τημα οἰκίας χρησιμεύον ὡς μάνδρα τῶν μεγάλων ζώων,
ἀγελάδων, ἡμιόνων κττ. Εὐβ. (Πλατανιστ.)

βασταγιά ἡ, Πελοπν. (Μάν.) ἀβασταγιά ΑΜωραϊ-
τιδ. Διηγ. 1,8.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαστάγι καὶ τῆς καταλ. -ιά.

1) Βασταγὴ 2, ὁ ἰδ., ΑΜωραϊτιδ. ἐνθ' ἄν.: Τὴν ἐβλε-
παν νὰ φορτώνεται ἀβασταγιὲς τὸ πρῶι μὲ τὴν δρόσον τὰ τρυ-
φερὰ μάρμαθα καὶ τὰ δροσόπλαστα κρεμμυδάκια. 2) Μίσχος
Πελοπν. (Μάν.): Τὰ τσαμπιά κρέμονται ἀπὸ τὴ βασταγιά
τους. Συνών. βαστάγι 3, βασταγουρέα 1, κοτσάνι,
οὐρά. β) Μεταφ. στήριγμα Πελοπν. (Μάν.): Ἄσμ.

Ὁ ἀδελφὸς εἶναι σταυρὸς καὶ ἄντρας εἶναι κορῶνα
καὶ τὸ παιδί ναι βασταγιά καὶ τὰ βαστάει ὅλα.

3) Σωματικὴ δύναμις, ἀντοχὴ Πελοπν. (Μάν.): Δὲν
ἔχω βασταγιά νὰ σηκώσω τόσο βάρος. Κόπηκε ἡ βασταγιά
μου ἀπὸ τὸ πολὺ φόρτωμα. Δούλεψα σκληρὰ τόσα χρόνια καὶ
δὲν ἔχω πιά βασταγιά.

βασταγίδα ἡ, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαστάγι καὶ τῆς καταλ. -ίδα.

Σύμπλεγμα σύρματος διὰ τοῦ ὁποίου κρέμαται ἡ καν-
δήλα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βασταγάρεα 4.

βασταγὸ τό, Θράκ. (Γανόχ.) Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀρ-
γολ. Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Καλάμ. Τρίπ. κ.ά.) Τσακων.—Λεξ.
Βλαστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασταγός.

1) Ὄνος Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀργολ. Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.
Καλάμ. Τρίπ. κ.ά.)—Λεξ. Βλαστ. Συνών. βασταγός 1,
βασταγουρέι 1. 2) Ράβδος ἀπολήγουσα κατὰ τὸ ἑτε-
ρον ἄκρον, εἰς σχῆμα διχαλωτὸν καὶ χρησιμεύουσα πρὸς
βάσταγμα τῶν βαρῶν κατὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν
ζῶου Θράκ. (Γανόχ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. βασταγάρεα 3.

3) Λεπτὸν σχοινίον ἐκ μαλλίου Τσακων.

Πβ. βασταγός.

βασταγὸς ὁ, Ἡπ. Θράκ. (Γανόχ. Μυριόφ. Περίστασ.)
Κρήτ. Κύθηρ. Κύθηρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Δημη-
τσάν. Κίτ. Κόκκιν. Κορινθ. Λάγ. Λεβέτσ. Μάν. Μεσσ.) κ.ά.
βασταγὸ Τσακων. βασταὸς Κάμπ. Κάσ. Μεγίστ. Πελοπν.
(Βασαρ. Κίτ. Κόκκιν. Κορινθ. Λάγ.) Μεγίστ. Ρόδ. Σκῆρ.
κ.ά. ἀβασταγὸς Κρήτ. ἀβασταὸς Ρόδ. βαστάος Ρόδ.
Θηλ. βασταγίνα Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαστάζω. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,120.

1) Ὄνος (ὡς βαστάζων φορτία) Κύθηρ. Κύθηρ. Πε-
λοπν. (Ἀρκαδ. Βασαρ. Βούρβουρ. Δημητσάν. Κίτ. Κόκ-
κιν. Κορινθ. Λάγ. Λεβέτσ. Μάν. Μεσσ.) Τσακων. κ.ά.
Συνών. βασταγὸ 1. 2) Βαστάγι 1, ὁ ἰδ. Μεγίστ.

3) Ὁ σπερματίτης λῶρος, συνήθως κατὰ πληθ. Κρήτ.

β) Πληθ., ὄρχεις Κρήτ. 4) Λεπτὸν σχοινίον, σπάγ-
γος Τσακων. 5) Βασταγὸ 2, ὁ ἰδ., Θράκ. (Γανόχ. Μυ-
ριόφ. Περίστασ.) 6) Τοῖχος συγκρατῶν τὸ χῶμα κατω-
φεροῦς ἀγροῦ Κάμπ. Κάσ. Ρόδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βά-

σταγας 1. β) Πρόχωμα ἀγροῦ Ἡπ. γ) Τὸ κατωφε-
ρὲς μέρος ἀγροῦ Σκῆρ. 7) Ὄριον ἀγρῶν Ρόδ.: Φρ.
Σύρω τὸν βαστάον (μετατοπίζω λαθραίως τὸν ὡς ὄριον
χρησιμεύοντα λίθον πρὸς σφετερισμὸν μέρους τοῦ γειτο-
νικοῦ ἀγροῦ).

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βαστάος καὶ ὡς τοπων. Μύκ.

βασταγουνία ἡ, Εὐβ. (Κύμ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαστάγι καὶ τῆς καταλ. -ουνία.

Πλησμονὴ βάτων καὶ λοιπῶν θάμνων.

βασταγούρα ἡ, Ζάκ. Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ.
Κορινθ. Τρίκκ. Τριφυλ. Φεν.) κ.ά. βασταούρα Κεφαλλ.
Πελοπν. (Κλουτσινοχ.) ἀβασταούρα Ἰμβρ. Πελοπν. (Κα-
λάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασταγός καὶ τῆς καταλ. -ούρα κατ' ἐ-
πίδρασιν καὶ τοῦ συνων. γαιδούρα.

Ἡ ὄνος.

βασταγουρέα ἡ, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασταγούρι καὶ τῆς καταλ. -έα.

1) Ὁ μίσχος τῶν καρπῶν, ἰδίως δὲ ὁ μίσχος ὁ βα-
στάζων τὴν σταφυλήν. 2) Τὸ μέρος τοῦ κλάδου τὸ
συνέχον αὐτὸν πρὸς τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου.

βασταγουρέι τό, Ζάκ. Πελοπν. (Ἀράχ. Ἀργολ. Κόκ-
κιν. Μάν. Σουδεν. Τρίκκ.) βασταγούρ Στερελλ. (Καλο-
σκοπ.) βασταούρι Θήρ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Βασαρ. Κα-
λάβρυτ. Κόκκιν. Κορινθ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασταγός καὶ τῆς καταλ. -ούρι κατ' ἐ-
πίδρασιν καὶ τοῦ συνων. γαιδούρι.

1) Ὄνος Ζάκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Ἀράχ. Ἀργολ. Βα-
σαρ. Καλάβρυτ. Κόκκιν. Κορινθ. Μάν. Σουδεν. Τρίκκ.)
κ.ά. Συνών. βασταγὸ 1, βασταγός 1. β) Πάν φορ-
τηγὸν ζῶον Κεφαλλ. 2) Κηλεπίδεσμος Θήρ. Συνών.
ἰδ. ἐν λ. βασταγάνι.

βασταγωσιὰ ἡ, ἀμάρτ. βασταωσιὰ Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ρ. βασταγώνω.

Τὸ νὰ ὀρίσῃ καὶ θέσῃ τις ὄρια ἀγρῶν.

βασταδιὰ ἡ, Ρόδ. βασταδγιά Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαστάδιν καὶ τῆς καταλ. -ιά.

Βάσταγας 1, ὁ ἰδ.

βασταδιάζω Ρόδ. βασταδγιάζω Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασταδιά.

Διαιρῶ τόπον τινὰ εἰς ἰσοπεδωμένα τμήματα διὰ τῆς
κατασκευῆς ἀντηριδίων, ἐπὶ ἀγροῦ: Βασταδιάζω τὸ χωράφι.
Βασταδιασμένο χωράφι.

βαστάδιν τό, Κάμπ. βαστάδι Κάμπ. Νίσυρ.—ΙΠο-
λέμ. Ἐξωτ. 11.

Ἐκ τοῦ ρ. βαστάζω.

1) Βασταγάρεα 4, ὁ ἰδ., Κάμπ.—ΙΠολέμ. ἐνθ' ἄν.:
Ἄσμ.

Χρυσὴ καντήλα κρέμεται 'ς τὴν μέσην τοῦ σπιτιοῦ σου,
χωρὶς βαστάδιν κρέμεται, χωρὶς φτιλὶ ἀνάφτει.

Κάμπ.—Ποίημα.

Μέσ' 'ς τὸ κελλὶ καὶ ἀνάμεσα 'ς τὸ ἀθόρυβο σκοτάδι
χρυσὸ καντήλι κρέμεται ἀπ' ἀργυρὸ βαστάδι

ΙΠολέμ. ἐνθ' ἄν. 2) Τεῖχος ἀγροῦ διαιρῶν αὐτὸν ἐσω-
τερικῶς εἰς τμήματα Νίσυρ.

βαστάζω ὁ, Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πάρ. κ.ά.
—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Βλαστ. Δημητρ. βαστάζους Μακεδ.
(Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ βαστάζων μετοχ. τοῦ ρ. βαστάζω, δι' ὁ ἰδ.
βαστῶ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,120.

1) Ἀχθοφόρος ἐνθ' ἄν. Συνών. *βασταγάρις*, *χαμάλης*. β) Μεταφ. βάνανσος, χυδαῖος Κεφαλλ. 2) Ὁ φορτωμένος ἵππος Λεξ. Δημητρ.

βαστάγα ἡ, ἄνδρ.

Πιθανῶς ἡ λ. σχετίζεται ἐτυμολογικῶς πρὸς τὸ *βαστάγι*.

1) Οἰκία ἐπιμήκης ἄνευ διαχωρισμάτων. 2) Μάνδρα ἐπιμήκης. Πβ. *βαστάγι* 12.

βάσταμα τό, *βάσταγμα* Θράκ. *βάσταγμαν* Πόντ. (Κερασ.) *βάσταμα* σύνθηθ. *βάσταμαν* Κύπρ. Πόντ. (Κερασ.) *βάστηγμα* πολλαχ. *βάστημα* Λεξ. Δημητρ. (λ. *βάσταγμα*) *βάστημ-μα* Εὐβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. *βάσταγμα*.

1) Τὸ νὰ βαστάξῃ τις κατὰ σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.): *Δὲν κάνει καλὸ βάσταμα* (δὲν κρατεῖ καλῶς) σύνθηθ. β) Τὸ ὑπ' ἀνθρώπου ἢ ζώου βασταζόμενον φορτίον, τὸ ποσὸν ποῦ δύναται νὰ φέρῃ εἰς τὴν ράχιν τοῦ ἀνθρώπου ἢ ζώου Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: *Φουρτώθ' κ' ἔφριε ἓνα βάσταμα* ξύλα Αἰτωλ. γ) Τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον φέρει τις φορτίον Πελοπν. (Βασαρ.): *Μὲ τὸ βάσταμα τὰ πονογάγια φορτωμένη 'ς τοῖς πλάτες*. δ) Ὑποστήριγμα Κύπρ.

2) Ἀντοχή, στερεότης, δύναμις Ἰμβρ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) Σκόπ.: *Κάθ' βάσταμα 'ς τὸν πάλιμα Σκόπ.* *Βάσταμα* ἀπόκαμι αὐτὸ τὸν *ζιβγάρ* τὰ παπούτσια, *μπιζέρ' σα* νὰ τὰ *φουρῶ* (*μπιζέρ' σα* = βαρέθηκα) αὐτόθ. 3) Διάρκεια Λήμν.: *Βάσταμα* πλὴν οἱ *βουρξᾶδες* φέτον, δὲ *ᾠροκίσημι καλονκαίρ'.* 4) Προθεσμία Κύπρ. 5) Ὑπομονὴ Πόντ. (Κερασ.)

Πβ. *βασταμός*.

βασταμός ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάζω*, δι' ὃ ἰδ. *βαστώ*.

1) Τὸ νὰ δύναται τις νὰ ὑποφέρῃ, νὰ ἀνεχθῇ τι πολλαχ.: *Δὲν ἔχουν βασταμούς οἱ ἀγιάδες τοῦ Ἰόνιοι Νῆσ.* *Δὲν ἔχει βασταμούς ἡ πεῖνα αὐτόθ.* *Δὲν ἔχεις βασταμό* Πελοπν. (Μάν.) 2) Ἀντοχή, ἰσχύς Κεφαλλ. Ρόδ. κ.ά.: *Ἐφασ* τόσο πολὺν κ' *ἔχει ἀκόμη βασταμό* Κεφαλλ. 3) Περιορισμός, συγκράτημα πολλαχ.: *Αὐτὸς ἄμ' ἀρχινάει, δὲν ἔχει βασταμό.* *Μιλάει τόση ὥρα καὶ βασταμό δὲν ἔχει πολλαχ.* || Φρ. *Βασταμό* τοῦ *βασταμοῦ* δὲν ἔχει (δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν συγκρατήσουν) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Πβ. *βάσταμα*.

βαστανιά ἡ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάνω*, δι' ὃ ἰδ. *βαστώ*, καὶ τῆς καταλ. -ιά.

Φορτίον ἰδίως ξύλων.

βασταριά ἡ, ἀμάρι. *βαδταρκά* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάρω* καὶ τῆς καταλ. -ιά.

Ἡ βακτηρία ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τις διὰ νὰ βασίσῃ: *Ἐν' κοντσὸς ἰθαὶ παρπατεῖ μὲ τὰς βασταρκές.* Συνών. *δεκανίκι*, *πατερίτσα*.

βασταριάρις ἐπίθ. Σαλαμ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάρω* καὶ τῆς καταλ. -ιάρις.

1) Ὁ ἔχων ἰσχύν, ὁ ἀντέχων: *Αὐτὸς εἶναι βασταριάρις*, *βάλ' του βάρος.* *Αὐτὴ εἶναι βασταριάρα 'ς τὰ πόδια.* *Βασταριάτικο* καῖκι-μουλάρι κττ. 2) Ὁ διατηρούμενος ἐπὶ μακρὸν χρόνον: *Σταφύλι βασταριάτικο.*

βασταριό τό, Θεσσ. Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάρω* καὶ τῆς καταλ. -ιό, καθὼς καὶ *βύσκιω-βύσκιό*, *τρέχω-τρεχίό* κττ.

Στήριγμα, ἔρεισμα: *Τεντώθ' τοῦ χέρ' σὰ βασταριό* Θεσσ. || Ἄσμ.

Κάνει τὰ χέρια βασταριό, ἀντρεϊώθη κι ἀσηκώθη Κέρκ.

βαστάρω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστώ* κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -άρω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Φωσκ. Φορτοῦν. 142 *«πῶς σὲ βαστάρει ἡ ψή σου;»* Ὑπομένω.

βασταχτά ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βασταχτός*.

1) Ἄνευ προσεγγίσεως εἰς τὸ ἔδαφος, μετεώρως, ἀνυψωμένα πολλαχ.: *Τὸν σήκωσαν τὸ μεθυμένο καὶ τὸν πῆγαν βασταχτά 'ς τὸ σπίτι του.* Συνών. *ἀνάκουφα* 2, *ἀνακουφωτά*, *ἀνασηκωτά*. 2) Ἄνευ διακοπῆς, συνεχῶς πολλαχ.: *Τραγουδάει βασταχτά.* Συνών. *κρατητά*, *συγκρατητά*. 3) Ἀσφαλῶς, στερεῶς Πελοπν. (Αἶγ.): *Κράτει τὸ μπότι βασταχτά νὰ μὴ σοῦ πέση καὶ σπάση.*

βασταχτερός ἐπίθ. Κεφαλλ. *βαστακτερός* Σίφν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βασταχτός* καὶ τῆς καταλ. -ερός.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ ἀντέχων εἰς τὸ λύγισμα καὶ μὴ θραυόμενος Σίφν.: *Εἶναι βαστακτερὴ βέργα ἢ ἀλγαραξὶ* (ἀντέχει χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν καλαθοπλεκτικήν). 2) Ὁ διατηρούμενος ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἰδίως ἐπὶ καρπῶν Κεφαλλ. 3) Ὁ μὴ ὠριμάζων ἐγκαίρως Κεφαλλ.: *Βαστακτερὸ σταφύλι.*

Β) Μεταφ. 1) Ὑπομονητικὸς Κεφαλλ.: *Βαστακτερός* ἄνθρωπος. 2) Ἡμερος, πρῶτος Κεφαλλ.: *Βαστακτερὸ* μονάρι.

Πβ. *βασταγερός*.

βασταχτήρα ἡ, Πελοπν. (Κορινθ.) κ.ά.—Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάζω*, δι' ὃ ἰδ. *βαστώ*, καὶ τῆς καταλ. -τήρα.

Βασταγαρξά 3, δ ἰδ.

βασταχτός ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. *βαστακτός*.

1) Ὁ διὰ τῶν χειρῶν μετέωρος κρατούμενος πολλαχ.: *Τὸν πῆγαν τὸ μεθυμένο 'ς τὸ σπίτι του βασταχτό.* Ἐφεραν τὸν ἄρρωστο *βασταχτό*. 2) Μεταφ. οἰκονόμος, φειδωλὸς Ἀττικ.: *Ὁ δεῖνα ἦταν βασταχτός κ' ἔγινε νοικοκύρις.* Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. *ἀπλοχέρης* 1.

βαστώ, *βαστάζω* Ἡπ. Μεγίστ. Πόντ. (Κερασ. Σταυρ.) κ.ά. *βαστάζω* Ἡπ. Τσακων. *βαστάχνω* Κύπρ. *βαστάγνω* Κύπρ. *βαστάνω* Νάξ. *βαστάν-νω* Κύπρ. *βασταίνω* Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν. κ.ά.) *βαστώ* κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σταυρ.) Ἀσιῶ Κάρι. Κάσ. κ.ά. *βαστοῦ* Σκυρ. *βαστάω* σύνθηθ. *βαστάον* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. καὶ Εὐβ. (Κουρ. Κύμ.) Πελοπν. (Ἀνδρῶς. Μεσσ. Πυλ. Τριφυλ.) Μέσ. *βασκειέμαι* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἀόρ. ἐνεργ. *βάσταξα* καὶ *βάστηξα* κοιν. Ἀόρ. παθ. *βαστάχτηκα* καὶ *βαστήχτηκα* κοιν. Μετοχ. *βασταγμένος* καὶ *βαστηγμένος* πολλαχ. *βασταγμένους* καὶ *βαστηγμένους* Μακεδ. κ.ά. *βασταζόμενος* Ρόδ. κ.ά. *βαστιούμενος* Βιθυν. Θράκ. Σίφν. κ.ά. *βαστωμένο* Ἀπουλ. (Καλημ.)

Τὸ μεσν. *βαστώ*, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. *βαστάζω*. Καὶ οἱ τύπ. *βαστάνω* καὶ *βασταίνω* μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1540 (ἐκδ. RDawkins) «οἱ πτωχοὶ οἱ Κυπριῶτες ὅπου βαστάνουν πολλὰ» καὶ Χρον. Μορ. στ. 4751 (ἐκδ. JSchmitt) «τοῦ πρίγκιπος τὸ φλάμουρον θέλω νὰ τὸ βασταίνω».

